

**HOMENATGE A ENRIC VALOR,
ESCRITOR, FOLKLORISTA
I GRAMÀTIC
(CASTALLA, 1911 - VALÈNCIA, 2000)
PRESENTACIÓ,
A CÀRREC DE BRAULI MONTOYA ABAT,
UNIVERSITAT D'ALACANT**

**EVOCACIÓ DE MOSSÈN ANTONI M. ALCOVER,
A CÀRREC DE JOAN MIRALLES I MONSERRAT,
MEMBRE DE LA SECCIÓ FILOLÒGICA**

Personalment, em comporta una satisfacció doble l'acte de hui: per la persona homenatjada, gràcies a qui vaig aprendre la gramàtica de la meua llengua fa ja prop de trenta anys, i pel conferenciant que ens acompanya, cap i company del departament universitari on he treballat durant onze cursos.

D'Enric Valor poques coses es poden dir al públic castellut que no sàpia ja. Fem constar, però, les tres facetes que van caracteritzar-ne l'activitat: com a folklorista, com a literat i com a gramàtic. En totes tres ha omplert un buit pregon al si de la cultura catalana al País Valencià. Calia recollir l'enorme riquesa rondallística que s'amagava al País Valencià més rural, i Valor se'n va encarregar amb un altíssim sentit de la disciplina. Calia omplir el buit d'una generació sense novel·la, i Valor va crear una narrativa valenciana que ningú no havia fet en el seu moment. I calia fer gramàtiques normatives aplicades al parlar valencià, i allà vam veure el nostre home posant mà a l'obra.

El seu recull de rondalles valencianes ha conegut diverses reedicions i adaptacions literàries des dels anys cinquanta fins als nostres dies que seria llarg d'enumerar. Ja comença a ser habitual entre els valencians més jòvens de conèixer alguna de les rondalles arplegades per Valor: «Esclafamuntanyes», «El corb i la rabosa», «Comencilda», «Secundina i Acabilda», «La mare dels peixos».... un fenomen inèdit al País Valencià dels darrers dos o tres segles.

L'obra literària de Valor consisteix en un conjunt narratiu difícil d'igualar. Des de la censurada *L'ambició d'Alaix* dels anys seixanta fins a l'atapeïda trilogia dels darrers temps: *Sense la terra promesa*, *Temps de batuda* i *Enllà de l'horitzó*, una bona illustració del convuls primer terç del segle XX valencià.

Finalment, l'alta divulgació gramatical de Valor es concentra en dos dels títols d'aquesta matèria més reeditats al País Valencià: *Milloreu el llenguatge* (1971) i *Curs mitjà de gramàtica catalana referida especialment al País Valencià* (1977). Com he dit al principi, per a qui us parla aquests dos llibres tenen un significat sentimental especial, perquè em van permetre l'accés a un nivell digne d'una llengua que, com encara per a la majoria de valencians, tenia per no res.

Com a conseqüència d'aquesta obra, les distincions i els guardons obtinguts per Valor els darrers anys s'han multiplicat des de fa més de tres lustres, en què les institucions amb representació ciutadana van començar a reconèixer la faena feta, especialment al País Valencià —i a Castalla, en el Simposi d'Estudi i Festa que se li va dedicar—: però també al Principat, amb la concessió de la Creu de Sant Jordi. Després, les universitats del país s'hi van abocar en una correguda per no fer tard en el cicle vital del nostre homenatjat: la Universitat de València, la de les Illes Balears, la Jaume I de Castelló, la d'Alacant i la Politècnica de València, aquesta darrera quinze dies abans de la seua mort.

Aquest vespre Joan Miralles dedicarà un estudi seu sobre la figura d'un altre folklorista i filòleg, Antoni M. Alcover, a homenatjar el nostre Euric Valor. Miralles ha estat director del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General de la Universitat de les Illes Balears, des del qual, l'any 1998, es va nomenar Euric Valor doctor *honoris causa*, com acaba de dir. Dels darrers nomenaments, el de les Balears és l'únic en què Valor va poder ser present: això va ser gràcies al trasllat a la ciutat de València de tot l'equip rectoral i departamental en representació de la Universitat balear. Hui, al campus de la Universitat de les Illes Balears creix una carasca, portada des del País Valencià, en honor de Valor.

Miralles, però, ha fet també una faena pròxima a la del folklorista. No són una altra cosa les seues històries de vida aplegades al llibre *D'un temps, d'un país*.